

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre 3.—
Negyedévre 3.— 1.50
2 hóra 2.— 1.—
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerték:
Ügyvitelnek árszabály szerint a kiadót
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
ban Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1888. Április 29

Mejelenik minden vasárnap

29 Aprile 1888.

Magyar áruk kivitele Newyork felé.

Még néhány év előtt is oly csekély volt a magyar termények direkt kivitele Fiuméből Newyorkba, hogy az szót is alig érdemelt. Mióta azonban a két kikötő között rendszeres gőzhajójáratok indultak meg, e tekintetben is örvendetes haladást észlelhetünk, az mennyiben e járatok már is észrevehető befolyással vannak kikötőnk, illetőleg a magyar termények kivitelére.

A csekély szállítási díjak mellett ugyanis, nemcsak a rendszeres piacvezető árú (szilva ásványvizek stb), szállíthatók az eddignél nagyobb eredménnyel, de egyéb termények is, melyek eddig épen nem, vagy csak csekély mértékben kerültek az amerikai kivitelre. Így például a legutóbbi idény alatt, az amerikai rozs termés folytán különösen a bab kedvező keresletre talált.

Az észak-amerikai talaj és klimatikus viszonyok folytán gyakran megcsúsznak a burgonya szükséglet csakis behozatal útján fedezhető, s e szerint a magyar burgonya alkalmilag szintén kiváló módon értékesíthető az egyenes hajóösszeköttetés folytán.

A new-yorki piac burgonya szükségletét eddig Angliából és Skóciából fűdözték, a mai közlekedési viszonyok között azonban mi akadály sem forog fön arra nézve, hogy a magyar burgonya

az angol és skót burgonyával versenyre kelhessen.

Dél-magyarország fölötté erős burgonya termelő vidék, s mintán e termény egyszerűen mint „fenék súly” lenne szállítható, az ügy méltán megérdemli a magyar gazdák figyelmét.

A nagy angol társaság gyors gőzhajói, melyek Fiume és Newyork között rendszeres összeköttetést tartanak fön, bizonyára még más magyarországi termény ez irányi kivitelére is jótékony befolyással leend.

Magyar gőzhajózási vállalatok.

A Krajac-féle gőzhajózási járatok.

A Krajac és társa-féle gőzhajózási járatok a f. évi márczius hóban a következő áruforgalmat közvetítették:
Kivitel Fiuméből: Portoréba 9 m. m., Seleze 97, Novi 1159, Cirquenize 217, Zengg 1638, S. Giorgio 13, Jablanaz 54, Carlobago 565, Pago 340, összesen 4414 m. mázsa áru.

A vállalat gőzösen a fönjelölt időszakban összesen 5189 mázsa áru szállított el, mennyiség a megelőző havi forgalmat 2.658 m. mázával mulja fölül. A személyforgalom összesen 1142 utasból állott, vagy is 15%-kal több, mint február hóban.

A fiume-metcovich-raguzai járatok.

A fiume-metcovich-raguzai járatok a f. évi márczius hóban a következő áruforgalmat közvetítették:
Kivitel Fiuméből: Spalato 2242 m.

máza, Metcovichba 329 m. m., Trapano 440 m. m., Raguz 409 összesen 7021 m. máza.

Behozatal Fiuméba: Spalatóból 277 m. m., Metcovichból 1 m. m., Trapano 11, Raguzából 18 m. m., összesen 307 m. máza.

Az összes áruforgalom 7429 m. m., tett, mely mennyiség a február havi forgalommal szemben 511 m. máza emelkedést tüntet föl.

A személyforgalom összesen 206 utasból állott.

A fiume-velencei gőzhajójáratok.
A Fiume-Velence közt közlekedő vállalat gőzhajói a f. évi február hóban a következő hajó és áruforgalmat közvetítették:

Velenceből Fiuméba behozatott: Bőr 794 kg., seprő 216, szappan 6.268, üres zsákok 2.074, beszórt bűrok 17.090, gyékény 140, guba s 3.830, rizs 18.500, ricinus-olaj 1.273 malomkő 3.400, használt vitorla 213, fa-olaj 3.190 pamut-magolaj 1.951, sajt 1.069, káposzta 1.199 gyümölcs 430 kg.

Fiuméből Velencebe kivetett: Fa-áru 38 kg., keményítő 1.749 kg., buza 182.148, liszt 20.000, szalma 392, gesztenyefa 31.300, fenyőfa 1.300, gerendafa 15.2000, deszka 10.000, ásványvíz 26.060, fűgyfadónga 10.000, erős deszka (pósten) 5.000, szék 670, friss hal 45), káposzta 1.181 kg.

A tengeri hajók biztonsága.

(Eredeti tudósítás.)

Engedje meg, hogy önöknek ezuttal egy igen érdekes tudósítást közöljünk, mely — ha az eredmény megfelel a fentelöl állításainak, — valóban rendkívül szolgálatot fog tenni a hajózásnak.

Egy acustikus készülékéről van szó, melyet a feltaláló Blanc E. mérnök egyszerűen microphone-nak nevez, és a mely úgy néz ki, mint egy cylindricus harang. Oldalfalam hat kerek nyílás látható, melyek egymáig bádog

kagyló felső részei és melyek acusticai erejét egy belső hídorg-csavar növeli. A kagylók végei egy harangba nyulnak le, melynek fene- kén féngyűrűk vannak elhelyezve úgyesen kombinált hosszúságokban. A mint egy hanghul- lámok hatása folytán azonnal összecseengnek a gyűrűk és hatványozva adják vissza a hangot. A harang felső részébe hajlékony cső van il- lesztve, melynek végén egy, a telefonálval ha- sonló receptor van alkalmazva.

A feltaláló ezzel a készülékkel február hó- ban kísérleteket tett, melyek meglepő tapasz- talatokat eredményeztek. A hullámok zúgása közepette meg lehetett hallani, ha több száz méternyi távolságban ráütögetett egy kis ha- rangra valaki, a ki ezen ütéseket a víz zúgá- sa miatt maga se hallotta meg.

A microphone segítségével a kapitány sötét éjszakában, vagy ködös időben meghallja a bi- zonyos távolságból felhangzó szokatlan neszt, ha például a tenger sziklát csapkod, ha fűtül- nek, ha örvény zúg, harang szól stb., ugy kor- mányozhatja tehát a hajót, hogy a veszélyeket elkerülje. Azt is meghallja, ha egy hajóról vagy a partról igen jelentékeny távolságból szólnak hozzá a szócsón.

A készüléknek jelentékeny előnye az, hogy megfordítva is használható, t. i. a kapitány, a receptoron beszél, akkor a hat kagylón át, tehát hat irányban dörgő hang jön ki, mely erősebb, mint mikor hat szócsó szólna egy- szerre.

Ezek után szükségtelen magyaráznom, hogy mily szolgálatokat tehet egy ilyen készülék két kapitánynak, a kik a sik tengeren éjjel vagy ködös időben egymáshoz közel érnek.

A feltaláló azt ajánlja, hogy a micropho- neon kívül használjanak a hajókon u. n. német harangok-cat, melyeket egy igen egyszerű automatikus rugó minden 30 másodperczben megszólaltat, úgy, hogy a közelből hajók egy- más közelségéről már jó előre értesüljenek és a kellő óvatosságot fejthessék ki addig is, míg a microphoneon át szólhatnak egymáshoz.

Salonichi emelkedése.

Salonichi emelkedése és jövője nem- csak érdeklődést, de itt-ott aggodalmat is kel a magyar kikötő város lakóiban. A keleti vasutak megnyílása, melyek Bu- dapest ille öleg Magyarország áruforgalmának egy jó részét eddignél nagyobb tömegben fogják a keletnek indítani,

A „Fiume” társasága

Fiume első okkupációja a franciák által (1797).

(Eredeti társas)

Ita: Fest Aladár.

II.

A tenger felőli megtámadtatás iránt táplált aggodalmak csakhamar alap- sagnak bizonyultak. Közvetlen Mantua megvétele után a franciák a Ferrara tö- szomszédjában fekvő Ponte Lagoseuro- ban a Po folyón egy kis kalózfregattot szereltek fel négy ágyúval és 30 ember- rel, oly szándékból, hogy azt a Rovigno mellett fekvő Punta Gorozhoz küldjék az osztrák és pápai hajók üldözésére. Febrúár 15-én e kalózhajó, két szak- mányul ejtett más hajóval már megje- lent Rovigno mellett Val di Bora kikö- tőjében; s parancsnoka — bár itt ve- lencei területen volt, — igen fenyegető- leg viselte magát. Elsőnte ugyan még szép szerivel igyekezett eljánni; a partra szállásra engedélyt nem kapva, ebbe be- lenyugodott, nem akarván — ugymond

banátóság velencei katonaság szán- ványait megszegni. Beérte hát azzal, hogy utja folytatására hajókalauzt kérjen; azt állítva, hogy Tonlonból jön és Ve- lencebe igyekszik. A postestá, átlátva a szítán, azzal a kifogással állott elé, hogy a hivatalos kalauzok a szomszéd Paren- zóban állomásoznak, s előbb bűrkát kell értük küldenie. Másnap a francia meg- sürgetvén a dolgot, azt nyerte válaszul, hogy Parenzóból még nem érkezett fele- let, mire este felé újból a kikötő egész- ségügyi hivatalához jött s nagy hangon azzal fenyegetőzött, hogy ha kalauzt nem kap, azonnal ha omra löveti a helységet. Erre engedni kellett kívánságának, mi azonban egyáltalán nem hangolta béké- sebben: „Éljön az ideje — ugymond- mikor a Francia köztársaság bosszút fog állni e sérelemért!” Ezek voltak profetikus bucsuszavai. Febrúár 17-én a három hajó eltávozott a Porta di Go- ro felé.

A hónap vége felé e kalózhajó már a raguzai vizekben tűnik fel, hol új ra- gadmányra tett szert, márczius 3-án Me- lela szigete mellett szakmányul ejtve egy triestzi áruakománnyal Geuna fe- lé vitorlázó raguzai teherhajót (chechiát).

Három nappal később Lesina szigeténél a Punta del Pellegrión táján egy zengi la- kos gabnával terhelt pelegrója eseti ál- dozatul ugyane kalóz járműnek.)

E hírek természetesen a legnagyobb mértékben nyugtalanítottak voltak. „Ha még ez a kis hajó is az ő 38 emberé- vel ellenállás nélkül garázdálkodhatik az Adria vizein, hogyan lehetne véde- kezni egy nagyobb számú flotta ellen, mely minden pillanatban útra kelhet a franciák által megszállott pápai kikötők- ből?” Eleintén abban reménykedett a fiumei kormányóság, hogy a szövetsé- ges Angha cirkáló hajói mihamarabb meg fognak jelenni az Adrián, véget veten- dők e kalóz üzemeknek, mely remény- re első sorban a Velenceiben székelő angol követ nyilatkozata jogosíthatta fel, ki e czélból a beérkező hajók szá- mára utasítást is juttatott a fiumei kor- mányzó kezéhez. Pászthory Sándor kor- mányzó, tekintettel az ügy sürgős vol- tására legott egy brazzerát küldött a kér- deses angol hajók folkeresére a mondott utasítás átadása végett. E brazzer a márczius 8-án érkezett Zarába, anélkül azonban, hogy a Tyler parancsnoksága alatti angol flottára ráakadt volna. Ut-

ját azután tovább folytatta Lissa és Ra- guza felé.) Azonban, úgy látszik, siker nélkül: a francia kalózhajó tovább is laboritlanul maradt a raguzai vizek- ben, s csak jóval a leobeni praeliminaris béke megkötése után távozott el Ge- nuába, a ragadmány értékesítésére bi- ztosokat hagyva hátra Raguzában.)

Nem lehetvén az angol segélyre rögtön számítani a monarchia önérejből is megtette a lehető intézkedéseket — bár kissé megkésse — a partvédelemre. A Kaunitz gróf tábornaggy által elren- delt intézkedések Triesttől Portorégé terjedtek. E céből kémszolgálat rendez- tetett be, mely Santa Margherittáig volt szervezve, s melyet aerarialis naszádok (caichi) teljesítették. A fiumei két de- reglye (lancia) felszerelésére Buccariban és Portoréban toboroznak embereket — számszerint tizenhatot. Ezt azonban nem lehetett elégnek tartani; pár nappal ké- sőbb a fiumei kormányóság még két ágyunaszádót kér Triestből. Ennek szük- ségéről annyival is inkább meg van győződve, mert ez a tengerpart jelentős kiterjedésnél fogva több támadó pontot nyújt az ellenségnek; sok lakatlan ki- kítő hely van rajta, melyekben rendszeren

ELŐSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.
I. Tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet
Vagyton.
Mérleg-számla 1887. december 31-én.
Teher.

tényleg figyelmet érdemlő körülmény. azonban alig hiszik, hogy ez irányban, legalább egyelőre nagyobb aggodalomra ra okunk lehetne.

A salonicchi kikötő ugyanis Magyar ország keleti kereskedelmére lesz jótékony befolyással, a nélkül, hogy kiválon a nyugoti irányban rohamos fejlődésnek indul tengeri kereskedelmünk károsíthatná.

Lisztkivitelünk.

A f. évi március hóban az egyes magyar malmok a következő mennyiségű lisztet szállították a különböző nyugot-európai és délamerikai kikötőkbe:

István, gőzmalom Debreczen m. m.	325,1
Losonci	274,3
Szegedi	315,0
Pannónia	536,1
Pick & Fischer	71,1
Neumann testvérek, Arad	172,7
Concordia gőzm.	178,9
Pesti móló, és sütők	888,2
Victoria gőzm.	337,0
Horvát Hengermalom	169,7
Luiza gőzmalom	426,7
Egyesült	446,0
Erszébet gőzm.	553,6
Gizella gőzm.	769,1
Első eszéki gőzm.	539,1
Fiumei Zakaly	528,4
Haggenmacher gőzm.	528,8
Lohmayer J. F.	71,1
Hönger malom	173,7
Nagy Kikindai gőzm.	40,6
Első eszéki gőzm.	25,4
Bloch József	121,9
L. Ossinaek	50,8
Zágrábi gőzm.	95,5
I-ső Horvát	30,5
Szatmári	10,2
Gondrand testvérek	30,0

E mennyiségből az egyes kikötők szerint esik: Malta 16 m. m., Barcelonona 1000, Bordeaux 550, Rouen 6400, Antwerpen 63, London 9205, Hull 2072, Liverpool 23051, Glasgow 37857, Leith 965, s végül a Dél-amerikai kikötőkre 1882 1882 m. mázsa.

A fiumei fogyasztási szövetkezet. Csak a harmadszori összehívásra sikerült a fogyasztási szövetkezet kongresszusára 6 szóval hat tagot összegyűlekedtetni, ezek közül is három igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tag volt. Az ügy iránti ilyen érdeklődés természetes következménye a szövetkezet megszűntetését; 6 tag nem képezhet szövetkezetet, csak is a feltűnő közönségnek kell tulajdonítani azon körülményt is, hogy az igazgatósági elnökök is lemondtak.

található néhány kereskedelmi hajó. A teljesítendő szolgálatra ember lesz elég, minthogy a magyar tengerpartról már eddig is sokat toboroztak Trieszt számára; a kért naszádok mindjárt ezzel a legénységgel jöhetnek.¹²⁾

A triezsti hadparancsnokság e vélelmi intézkedés szükségét azonban már ebből belátta volt, s már március 4 én útnak indított vala Fiume felé egy nagyobb hadi járművet (sciabecco) s két ágyúnaszádót (lancie).¹³⁾

A tenger felőli megtámadás esérére Fiumében fontos szerep volt jutandó a tengerpart hosszában felállított négy elsáncolt ágyúütegnek is, melyet az egykoru helyrajzi térképeken pontosan megjegyeztünk.¹⁴⁾ Ezek már előbb jó karba helyeztetek, valamint a löporjáris.¹⁵⁾ Az ágyúk száma tetemes volt (18 db.), egy egy ütegre 4—5 darab jutott. Volt 6 tizenkét s egy tizfontos, 7 hafontos s 4 háromfontos ágyú, illetve tarack és tábori ágyú. A szolgálatot ez ütegek körül egy tüzérfőhadnagy alatt 31 tüzér és 97 gyalogos végezte. A szomszédos Portoré hasonló módon volt megtervezve, s a tüzéri szolgálatra 73 főnyi legénységgel bírt.¹⁶⁾

A hat szövetkezeti tagból állott kongresszus, miután előbb meghallgatta az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi jelentését, a tisztújítás helyett kimondotta, hogy a szövetkezetet fel kell oszlatni, és megválasztotta a felszámoló bizottságot is.

A felszámoló bizottság feladata a függőben levő ügyeket lebonyolítani.

Kár, hogy ilyen jó intenciójú egyesület nem talált kellő méltánylásra.

A fiumei tornaegylet választmányának 1887-1888 évi jelentése.

Felolvastatták az 1888. évi ápril 21-én tartott közgyűlésen:

Tisztelt Közgyűlés!
A lefolyt egy évi különös rázkódtatások, vagy meglepő szerencsés fordulatok nélkül, zajtalanul, csendes munkáságban telt el. Vagyoni állapotunk megszilárdult, beruházásaink szaporodtak s az egyesület a társadalmi élet terén is mindinkább tért foglalt.

Dr. Erdődi Béla főgimn. igazgató úr szíveségéből a rendelkezésünkre álló tornatermen kívül immár egy külön helyiségünk is van a gimnasiunban, melyet a választmány — szerényen bár — de a szükségnek megfelelően bebútorozott; egy asztal a tanácskozásk számára, egy íróasztal, melyben az egylet irattára is helyet foglalt és 6 szék képezik a bútorzatot; összesen 48 frt 60 kr. értékben. Hyen formán lehetőségessé vált, hogy a választmány ülését s 1887 szeptember havától kezdve minden szerdai és szombatn d. u. 6-7-ig hivatalos óráit is saját helyiségében tarthatta. Kötelességének tartotta a választmány a tagtársakat felszólítani, hogy esetleges kívánságaikkal, vagy panaszaiikkal a mondott időben a választmányhoz fordulni sziveskedjenek.

Ugyancsak a lefolyt egy évi elején elkészült az egylet "Siral" nevű csónakja s átadották a közhasználatnak. A csónak tatarozása 78 frt 27 krba került.

Rukavina Márton révkapitány úr szíveségéből csónakunk a révi vatal kikötőjében áll s a pilóták gondozására van bízva. A rövid őszi évadban 19 nap alatt 67 tag használta a csónakot 10 krnyi díj fizetése mellett; remélhető azonban, hogy a tavaszi időbehállással, a mikorra a csónakot újra befestve és kellően felszerelve ismét vízre fogják bocsátani, tagtársaink még sürűbben fognak résztvenni eme élvezetes és testelő sport gyakorlatában.

Jegyzet.

- 1) Jelenti a kormányzóságnak február 5-én Scarpa Pál, testvéreinek Velencéből érkezett levele alapján. Acta Gub. Fium. 1797. 215 sz.
- 2) A korm. erről a fiumei kat. parancsnokság által szóbelileg értesült. I. h. 397 sz. — 3) A pisinói kerületi biztos jelentése a fiumei kormányzósághoz. I. h. 416 sz. — 4) A raguzai consul jelentése. I. h. 610 és 611 sz. megerősítve a zárai consul jelentése által Uo. 649 sz. — 5) Egy Raguzából érkezett márcz 2-zebeli tudósítása. I. h. 643 sz. — 6) Mondja a zárai consul id. jelentésében, 649 sz. — 7) A kormányzó sajátkezű tudósítása a m. kir. udvari cancelláriához. I. forrás 511 sz. — 8) A zárai consul idézett jelentése. — 9) A raguzai consul tudósítása máj 14-éről. I. h. 1037 sz. — 10) Pittori triezsti kat. parancsnok írtára marcz. 3-áról. I. h. 549 sz. — 11) A fiumei teng. parancsnokság megkeresése márc. 1-éről. I. h. 499 sz. — 12) A fiumei korm. a triezsti főhadparancsnokságnak, marcz. 16-áról. 549 sz. — 13) A triezsti főhadpar. tudósítása marcz. 11. 644 sz. — 14) Hy Fiume 1807-iki helyrajzi térképén, a fiumei m. kir. építészeti hivatalban. — 15) A kereskedelmi pénztár által fölterjesztett heti kimutatások a védelmi költségekről. I. h. 2. 62. 520 sz. — 16) A károlyvárosi helyőrségi tüzérkerület parancsnokságának jelentése jan. 27. 235 sz.

Egyébb beruházások: egy ponyva ernyő a csónak számára, egy horgonykötőle, 6 órb. evező és 1 lámpa a választmányi helyiség számára; összesen 28 frt 10 kr. értékben.

Az egyesület tagjainak száma, mely a mult évben 96-ra nőtt, az idén: 85. A fogyás oka különösen az hogy egyesületünk tagjai legnagyobb részt tisztviselők, a kiknek áthelyezése által rendszeren egy egy tagot vesz az egyesületünk. Igy a lefolyt évben 14 tagtársunk költözött el Fiuméből; kilépett az egyesületből 11, 1-et meg mint makacs hátralekóst, a választmány zárt ki; ezek helyébe azonban 15 új taggal szaporodott a létszám.

Új tagjaink közül örömmel emeljük ki Ngs. Fésűs Béla min. osztálytanácsos úr nevét, ki egyesületünkbe való belépése által is tanujelét adta annak, mily élen ken érdeklik társadalmi életünk minden mozzanata iránt.

Örömmel konstatálhatjuk, hogy példó tagjaink rovata sem áll már üresen. Ó ajándó volna, hogy e terem társadalmunkban, különösen úri hölgyeink között némi mozgalom indulna meg. Ilyen formán lehetőségessé volna, hogy idővel — más egyesületek példájára — mi is felvennők alapszabályainkba, hogy ünnepeinken csak tagok, vagy azok hozzátartozói jelenhetnek meg. Most ugyancsak az egyletből való kilépést segíti az a körülmény, hogy ünnepeinken az egyesületből kilépett tagok is megjelenhetnek. (Folyt.)

Franciaország és Fiume.

Mint a "Pester Correspondenz"-nek Párisból jelentik, a francia kormányhoz a köztársaság *fiumei konzulátusától* egy kimerítő jelentés érkezett, melyben a *fiumei kikötőnek* és piacának nagy fontossága s folytonos fejlődése van kiemelve és sajnálatlall konstatálja a jelentés, hogy a francia kereskedelmi hajózás nem részesíti a magyar tengeri várost, melynek jelentőségét az osztrák-magyar Lloyd által létesítendő aligazgató-ság csak fokozni fogja, a kellő a figyelemben. A jelentés felhívja a kormányt, hogy az ügyben gyámolítólag avatkozzék be.

Városi színház.

A tavaszi operaidény második része a *Norma* színe hozatalánál a lefolyt héten kedden vette kezdetét. Eddig három ízben adott elő s általában azt mondhatjuk, hogy egy a magánénekeseket mint az énekkarokat tekintve nagyobb sikerrel mint a Lammemoori Lucia.

Az új prima donna Bianchi-Montaldo hatalmas trilláival, azonnal megnyerte a közönség tetszését s bár közép hangjából a magas hangokba való átmenetnél sajátserű hangalakulást is vehetünk észre ez távolról sem szűl hátrányára, sőt egyéniségét annál érdekesebbé teszi. Hatalmas megjelenése jól illik szerepéhez s tudja is azt kihasználni. Ugy magán énekét, valamint Domelli Verával keltőst a közönség minden előadás alkalmával zajosan megtapsolta.

Domelli Verát már az előbbi daraból ismerjük. Normában is szép önműlő szerepet tölt be, sőt már mint régi ismerőst fölleslegesnek tartjuk újból bemutatni. Csak azt jegyezzük meg, hogy felatlatát sikeresen oldta meg, s hogy több tapsot nem kapott annak csak az az oka, hogy magán jelenetei után, azonnal beleszólt a kar és így arra fizikai idő sincsen.

Parodi tenorista, Normában hasonlíthatlanul jobb mint az előző darabban. Az első előadás alkalmával buzditásul ugyancsak bőven kapta a tapsot. S ha

nem is jelenség, de szerepét jól betölti.

Travaglini, a bassista ezen darabban is kitűnően adja szerepét. Kevés magán jelenete van, de azt azután fel használja és méltán érdemli a tapsokat, melyekkel a közönség a nyújtott élvezetért jutalmazza.

Az énekkarok szintén jók, valamint a zenekar is; ez utóbinnl azonban néha nagyobb figyelmet ohajának az énekekre iránt.

A színház minden előadás alkalmával tejesen megtelt.

Különféle hírek.

Stefánia trónörökösne. Stefánia trónörökösne a m. kir. tengerészeti hadóság "Bátor" gőzösén tegnapi kiindulást tett Zengzbe, honnét még ugyancsak visszaérkezett Abbaziába.

Gróf Szapáry Gézané Fiumében. Gróf Szapáry Gézané a f. m. *Mária* árvaház nagylelkű megalapítója, holnap után kedőn vagy is május hó 1-én Fiuméba érkezik, hogy a *Mária jótékony egyesület* évi közgyűlésén, mint az intézmény örökös elnöke résztvegyen.

Fiume Deák Ferencznek. A Fiume János festőművész tervezete alapján Barbieri V. szobrász által elkészített s a Deákmanzólemban elhelyezendő emlékművet a hét folyamán a közönség nagy számmal látogata. Az emlékművet gróf Zichy Agost kormányzónk is megtekintette. Fésűs Béla osztálytanácsos, Poschich A. F. emlékműbizottsági elnök, és Dr. Gelleitich Miklós alelnök kíséretében a skertült művet mely köztetszéssel találkozott, Barbieri szobrász fogja Budapestre vinni, hol az Eggerféle öntőgyár fogja érezbe önteni. — A bizottság egyúttal egy felhívást bocsátott ki, hogy mindama fiumei polgárok, kik a Deákalumba nevéket még be nem jegyezték, azt minél eszközöljék.

József főherczeg "Czigány nyelvtana." Ugy a sajtó által mint a tudományos körökben élenk érdeklődést keltett népszerű főherczegünk Czigány nyelvtana, melynek egyik diszpendyát volt alkalmunk látni Gyilvény Árpád honvéd-százados s szolgálattevő es. és kir. kamarás birtokában, melyet ő fensége ajándékozta meg, ellátva azt a saját kéziratu ajánló sorával. A mű valóban díszesen van kiállítva, s bibliografikus szempontból is bizonyára becses munkának mondható.

Fiume a szatmári árvízkaroltaknak. Fiume város tanácsa a szatmárnémeti árvíz kirosultak jávára száz forintot szavazott meg.

A fiumei tornaegylet a f. évi április 21-én tartotta rendez évi közgyűlését. A titkár által felolvasott évi jelentés után mely híven visszaadta a lefolyt egy évi jelentékenyebb eseményeit, a közgyűlés megadta a választmányának a felmentvényét, s egyszersmind köszönetet szavazott annak buzgó működéséért. A pénzáros jelentése az egyesület pénzügyi viszonyainak szilárdságát konstatálta, mely jelen ékeny összegnek beruházásokra fordítását is lehetővé tette. A közgyűlés jövőre nézve szükségét érezve annak, hogy 3 választmányi — és 2 felügyelő bizottsági póttag választassék, az a ppszabályok 30. 35. 37. és 49. §§-ának ily értelemben való módosíását határozta el; egyszersmind elhatározott az alapszabályoknak olasz nyelven leendő kinyomtatása is.

Ezekután a tisztújítás következett, mely a következő eredménnyel ejtetett meg: beadott 19 szavazat elnöké választottot: Fest A'adár, alelnökké: Nőcira Vince választmányi tagokká: Kőrösi Sándor, Hesz Ferenc, Donáth Imre, Neuvirth György, Mozog István, Evinger Antal és Lázár István; a felügyelő bizottság tagjaivá választottak: Angheben

Albin, Márk, Gőnczi Pál vallás ötvenéves dulója alkalmi elemi, testülete B zése folytán Gőnczi Pál stb kerül s az intézet t küld a nag

Albin, Márk

Gőnczi Pál vallás ötvenéves dulója alkalmi elemi, testülete B zése folytán Gőnczi Pál stb kerül s az intézet t küld a nag

A hétvé jávára, Bal legközelebb nek másora lánny, a zen gédre zong jostól; 3. 4. *Petit fle* 5. Tanulmá adva heged tal. 6. *Rév* 7. *T* gorakisérett jövedelme, sére, és a rom zenez fog fordítta utólag köz

A közönség

Báró S tartománygy pesti főúri ségnek örv Fiumében

Jótekor hányjövédél szerencsétle sig nevű gy részére 50 cséttel em ság és külö rigazgatónu ben, nem e kor tanúsita

A fium gári és ipi részére legi a történelm nyki dó e tet munkát

Egy tá emberbarát Schmelzer szomszédos hely érdeke formányi ös ség részére nek 1200 rendes köz gálynak. Az ségek min

nes gyógyk ket a köz

A déli vasutársasá áldozatokat hely érdeke tokot vásár és Abbazia zéseket fog

Német tettük anna ni ideny bő magyar ope a fiumei vá tartani. E tunkia mor akadályokb a Müller R foja; a ma ni, nagy ő minden esz a magyar k kapcsolatba Hiba igt

A klub

Albin, Marsik János, és Rauch Géza.

Gönczi ünnepély Fiumében. Gönczi Pál vallás és közoktatásügyi államtitkár ötvenéves tanügyi működésének évfordulója alkalmából a fiúmei m. kir. állami elemi, polgári és ipariszkola tanítótestülete Berecz igazgató kezdeményezésére folytatott ünnepélyt rendez, a melyen Gönczi Pál tanügyi érdemeinek méltatása stb kerül színpadra. Ugyanez alkalomból az intézet tanintézet ülete üdvözlő iratot küld a nagyérdemű tanfőnöknek.

A héteves hegedűs, Pécskai Alajos javára, Baldini János zenekarmester a legközelebb hangversenyt rendez, melynek műsora a következő lesz: 1. *Nyíl-tány,* a zenekar által. 2. *Ave Maria* hegedűre zongorakísérettel. Pécskai Alajostól; 3. *La bergère des Alpes.* Labitzky; 4. *Petit fleury* keringő Pécskai Alajostól; 5. Tanulmányok Pécskai Alajostól, előadva hegedűn Baldini J. karmester által. 6. *Réverie religieuse* Pécskai Alajostól, előadva hegedűn harmonium kísérettel; 7. *Titus,* Mozart szimfóniája zongorakísérettel. Az érdekes hangverseny jövedelme, a velejáró költségek fedezésére, és a sokat ígérő kis hegedűs háromezereszereményének kinyomtatására fog fordítottat. Az előadás napjáról egy utólag közzétendő hirdetés útján fog a közönség értesülni.

Báró Srnaic Bertalan volt horvát tartománygyűlési képviselő, ki a budapesti főúri körökben is széles ismerettségnek örvendett, e tegnap, ápril 28-án Fiumében elhunyt.

Jótekonny adomány. A m. kir. dohánnyajvendéki központi igazgatóság, a szerencsétlenség folytán elhunyt Mallensz névű gyári munkás özvegye és árva részére 50 forintot adományozott. Dícsérettel említhetjük föl a gyári igazgatóság és különösen Skodnik Ferenc gyári igazgatójának a gyári munkásaival szemben, nem csak ez esetben, de mindenkor tanúsítani szokott humanus eljárását.

A fiúmei m. kir. állami elemi polgári és ipariszkola ifjúsági könyvtára részére legújabbán a szt. Isván-társulat, a történelmi társulat és a Wodianer könyvkiadó cég, együttesen ötvenkötöt kötet munkát ajándékozott.

Egy tábornok végrendelete. Ritka emberbaráti szeretetéről tett tanúságot Schmelzer tábornok, ki az Abbaziával szomszédos kies fekvésű Lovranban húnytel. Végrendeletében ugyanis 45.000 forintnyi összeget hagyományozott a közönség részére oly feltétellel, hogy ez összegnek 1200 forintra rugó kamatai egy rendes közönségi orvos évi fizetésére szolgáljanak. Az orvos azonban köteles a közönségnek mindezen lakóit, kik hat forintnyi díj ellenében megvizsgálják, és a szükséges gyógykezelésben részesíteni, s ezeket a közönség útján ingyenes gyógyszerrel is ellátni.

A déli vasut Abbaziában. A déli vasúttársaság, mely eddig is oly nagy áldozatokat hozott az abbaziai gyógyhely érdekében, ismét egy nagyobb birtokot vásárolt meg 50.000 forintot lka és Abbazia közt, hogy ott újabb építkezéseket fogantasson son.

Német színészet Fiumében. Emlegettük annak idején, hogy a tavaszi zini idény befejezése után valószínűleg, egy magyar operett- és népszíniú társulat fog a fiúmei városi színházban előadásokat tartani. E terv megvalósítása, sajnálatunkra mondva, — egyelőre komolyabb akadályokba ütközik. Helyette azonban a Müller Róbert német operett társulata fojja a magyar kikötő várost fölkeresni, nagy öröme mind azoknak, kik minden eszmének megvalósítását a mely a magyar hazafias szellemmel szorosabban kapcsolatban van, lehetetlennek tartják. Hiába így diktálja azt a *„lapotlat”*

A klub alpino mai kirándulása.

klub alpino ma d. n. 3 órakor kirándulást rendez. Indulás gőzhajón Fiuméből Voloscába, innét gyalog Mattaglien át Fiuméba.

Kitüntetett könyvkereskedés. A Lampel Róbert-féle, most Wodianer F. és fiai tulajdonát képező könyvkereskedő cégnek a közönség körül szerzett érdemei elismerésül a királyi és cs. és kir. udvari könyvkereskedői címzet adományozta.

Kereskedelmi hírek.

Bank-alapítás Salonichiban. Az osztrák országos bank, a párizsi *Comptoir d'Escompte* és a salonichii *Allatini frères* cég együttesen engedélyt kaptak a török kormánytól bankintézet alapítására Salonichiban. A bankintézet alapítókéje öt millió frank. E bank iránt különösen a közép-európai kereskedelmi körökben nagy érdeklődés nyilvánul.

Os. kir. szab. déli vaspálya-társaság. A déli vasut államától kocsrakományokban telehárkúként Triest és Fiuméba szállítandó fűra néve 1888 évi január 1-től érvényes kivétel díjazásához az 1888 évi június 1-én a fentnevezett kivételi díjazásához 1. pótlék lép életbe Ezen pótlék által a kocsrakományokban szállítandó fű utáni díjtelek — puhafa, bükkfa (tüzfűt és dongát kiz.), vasuti talpfa, bányafa, széleszárkák, kerítésfák, szőlőkarók, távirtdaszlopok stb. stb. kivételével, — a Babcsa-kraljevec-kamizai vonalrészek állomásairól Triest és Fiuméba való forgalomban felemeltek. Az 1888 évi június 1-től érvényes díjtelek a következők:

Babcsáról Triestbe és Fiuméba	79.7
Berzenzéről	74.4
Gólaról	70.2
Kanizsáról	76.9
Kotterről	74.4
Kraljeveczéről	73.5
Légradról	70.2
M. Keresztúrról	72.3
Vizváról	78.6
Zákönyről	61.8

o. e. koraizár 100 kgmónként, kezelési díjat és magyar szállítási adót bezárólag. Az itt megnevezett viszonylatokban a puhafa, bükkfa (tüzfűt és dongát kiz.), vasuti talpfa, bányafa, széleszárkák, kerítésfák, szőlőkarók, távirtdaszlopok stb. szállítására vonatkozó díjtelek valamint a díjazásban felvett egyéb viszonylatokban a mindennemű fűra vonatkozó díjtelek változást nem szenvednek.

Tengerészeti hírek.

Az osztrák magyar Lloyd gőzhajózási társaságnak 1. é. február hóban 137,166 mégtett útmértőld mellett 544956 ft., — január 1-től február végéig pedig 277,427 útmértőld mellett 1.0.6.331 ft. bevétel volt. Az előző év megfelelő időszakaihoz hasonlítva e szerint a megtett útmértőldök száma 17,329, illetőleg 41,762 vel. a bevétel pedig 58,100, illetőleg 126 375 ft-tal emelkedett.

A marseillei kikötő 1887-iki forgalmáról a következő adatokat közöljük: összes forgalom 16,329 hajó (8,249 érkező és 8,089 induló) 9,400,026 tonnival, az az 541 hajóval és 249,736 tonnival több mint 1886-ban. A hajók közt volt 9,956 gőzös és 6373 vitorlás hajó másfelől 11,229 francia és 6100 idegen hajó. A marseillei hajótulajdonosoknak van 241 gőzösök (278,491 tonna és 239,339 lserő) és 65 vitorlás hajó (16,494 tonna), 821 kikötői járművek és 40 vontató gőzök. Legtöbb hajója van a *«Messageries Maritimes»*-nak (58), a *«Compagnie Générale Transatlantique»*-nak (38), a *«Fraissinet»* társulatnak (24), a *«Société des Transports maritimes»*-nak (17), a *«Fabre»* társulatnak (15), a *«Tonache»* társulatnak (11), a *«Paquet»* társulatnak (9) és a *«Compagnie Nationale»*-nak (8).

Congressus a hajózás érdekében. A hajók biztonsága érdekében nemzetközi congressust szándékoznak összehívni. A „New-York maritime exchange” a sürű hajóörések okainak kipuhatolása céljából bizottságot küldt ki, mely arra az eredményre jutott, hogy a bal-esetek elszaporodását a hajók számának nagyságának és gyo. saságának növekedése okozta, továbbá a jezősi rendszer hiányossága. A bizottság azt az óhaját fejezte ki, hogy az Egyesült Államok kormányja hívja össze a tengerész-nemzetek képviselőit egy értekezletre, mely meghatározza, hogy mily jelekkel

kellene jelezni a köd idején követendő utat és hogy minő más intézkedéseket kellene életbe léptetni a hajók biztonság érdekében. Az amerikai congressus már megadta a felhatalmazást az értekezlet összehívására és az talán már ez évi október elején fog összegyűlni.

Az argentinai köztársaság és Europa közt közlekedő hajózási magóvállalatoknak jelentékeny versenytársuk támadt azon szerződés folytán, melyet a nevezett köztársaság kormánya Houston Paterson Róbert liverpooli vállalkozóval kötött a végből, hogy direkt gyors-vasútközlekedést létesítsen Europa és Buenos Ayres közt. A vállalkozó tartozik 10 gőzöst (legálább 4,000 tonnás) építeni, további négy gőzöst, melyek befordulókat hoznak Európából. A tőke 31,250,000 frankra emelkedhetik és ezen tőke után a kormány 50% jövedelmet biztosít. A társulat tartozik a kamatgarantiát visszafizetni, amint fizta jövedelme meghaladja az 50%-ot, a 100%-on felüli jövedelmet pedig megosztja a kormánnyal. A tizenöt évre megadott garancia nem lehet több mint 1,562,500 frank. A hajók az európai kikötőkből egyenesen Buenos Ayresbe mennek és Montevideo kivül csak ott állhatnak meg, a hol elhagyják magukat közszínel. Hetenként legalább egy hajónak kell Buenos Ayresbe érkeznie. A bevándorlók viteldjárt a kormány és a társulat közös egyetértéssel állapítják meg. A kormány részére szállított árak 100%-nyi kedvezményben részesülnek, a szén és vas azonban csak 20% os kedvezményben. Minden gőzöknek ugy kell berendezve lennie, hogy a hűtőfénken 3000 juh húsát szállíthassa. A hajók 1889 január havában argentinai lobogó alatt kezdenek járni. A kalamint kikötnek Havreban és Bordeauxban is.

CSARNOK.

A CZETHALÁSZATRÓL.

Xántus Jánostól

III.

Ez annál is inkább lehetővé válik, mert Ritchie ur nagy tárgyalási termében egy nagy könyv volt kitéve, melybe minden érkező czethalász beírta, honnét jött, hol volt, hány czethalal fogott, mind-egykik mennyi olajat, vagy ugynevezett esonót adott, s hány hordó olaj, és hány ezer font esont van a hajón, — s minthogy minden okt. 1-én Ritchie ur egy új könyvet nyitott, az állványon temérdek előbbi évekből való kötetek voltak a legérdekesebb statisztikai adatokkal oly ember számára, kit az ügy érdekelt.

A tárgy pedig igen tág kört érdekel a társadalomban, közgazdaságilag is fontos, s a tudomány érdekében is nagy szolgálatoakat tesz, mert jól mondta már a világhírű tengerész Maury, hogy a czethalászok csinálják a tenger fizikai geográfiáját, a mint igaz is, hogy ők szolgáltatják a legmegbízhatóbb meteorológiai árfolyam és tengerfolyási adatokat, oly helyekről, hol más hajók csak elvéve s igen ritkán s átfutva fordulnak meg — s különösen jelenleg, mikor a czethalaszat egész sikere a kapitány műveltségétől, és tudományos kiképzettségétől függ, a halászat oly egynék vezetése alatt van, kikben megvan az ambíció, hogy a halászat sikerének érdekében előmozdítsák és előre tolják a tenger fizikai geographiájának tökéletesbitését, minélfogva az ő közvetlen céljuk mellett, egy közvetett cél érdekének is szolgálnak, a tudomány érdekében.

Ha tekintetbe vesszük a czethalászat nagy kiterjedését, s azon valóban magas tökélyt, melyet az

a czetek fogyása miatt bekövetkezett hanyatlása dacára is napjainkban elért és kifejtett, valóban kevés foglalkozás van mely oly méltó figyelmet érdemelne, mint éppen a czethalászat, hol jelenleg férfias kitartás, hullatlan bátorság, sok nélkülözés és tudományos szakértelem csakis párosultan és együttesen biztosítják a sikert és eredményt.

Ezen gyönyörű flotta hófehér vitorlái szét vannak szórva az oceanok végtelen felületén mindenütt, s karesu úrboczaik s duzzadt fehér vitorlaik mintegy ellepik az egész két polus közti oceanoknak különösen azon részeit, hol a czethalászoknak, s a nehéz küzdelem közt szerzett zsákmány jövedelméből oly sok család tartja fenn életét. Az egész foglalkozás ágai pedig a kereskedelemnek csaknem minden osztályába benyulnak, s a hozzá legmesszebb álló ipar, sőt mezőgazdaság is vele összeköttetésben áll, ha tekintetbe vesszük a hajók felszerelésére szükséges nagymérvű fogyasztást.

Épen mikor én Szt.-Lukács fokán tartózkodtam, s a reá következő években, a czethalászat legmagasabb fokán volt. Akkor egyedül az Egyesült-Államok lobogója alatt közel 800 czethalászhajó úszott a tengeren, melyek mindegyike átlag 400 tonna hordképességgel bírt, s 50 embert személyzetel, mindent beleszámítva. Így az egy pár százezer tonnáit képviselő 800 hajó vitorlázására és üzletben tartására nem kevesebb mint 40 ezer tengerész szükségeltetett, kik rendszeren valamennyien mint újoncsok kezdtek a szolgálatot, s hatalmas anyaggá képezettek a kereskedelmi, sőt a haditengerészet számára oly kitűnő fegyelm s a nélkülözések minden nemének megszokása közt, mint a minő egy 3—5 éves szolgálat a czethalászatban.

Azon években egyedül az Éjszakamerikai Egyesült - Államok czethalászflojtájának értéke 30 millió dollárra becsültetett s évi átlagos keresete meghaladta a 7 millió dollárt, mely óriási összeget, oly nagy és nehéz küzdelem, fáradság és munka mellett vették el az oceánoktól — erőszakkal.

(Folytatása következik.)

Möcs Zsigmond
felelős szerkesztő

Eladó

vagy hosszabb időre kiadó a legsebbebb flumei villák egyike (Ez utóbbi esetben is butor nélkül) A villához kényelmes urilakon kívül, egy csinos park is tartozik. Bővebb értesítés e lap kiadó hivatalában nyerhető.

Rizskeményítő

A fumei rizshántoló és rizskeményítő gyárból.

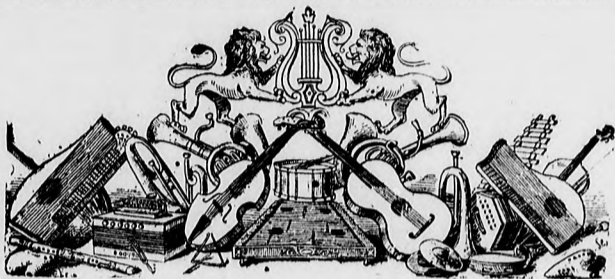
A fumei rizskeményítő, mely ez idő szerint a külföldi piacokon még az angol gyártmányoknál is kitünőbb minőségűnek van elismerve, vegyészeti tekintetben is oly tiszta minőségű, hogy

tápszeri célokra

is minden előítélet nélkül felhasználható. A mellett azonban, hogy már jószág névze sem versenyez-

het vele semmi nemű hasonló gyártmány, az árak tekintetében is egyedül áll, miről a vásárlások alkalmával mindenki meggyőződhetik.

Kapható minden belföldi szolid kereskedésben, Fiumében pedig a következő üzletekben: *Baccaricci A., Baccaricci T., Bastianicci Mária, Catesio Nicolò, Curti Alessandro, Curti Antonio, Curti A. F., Curti Edoardo, Haramia Stefano, Iechel Francesco, Javricci Michele, Koritnik A., Krak Valentino, Mizdnicci Gasparo, Paladini Mariano, Simicci Giuseppe, Snaquina Giulio, Snaquina Giuseppe, Thian Andrea, Tonelli Giuseppe, Vahai Mária, Valich Antonio, és Wlassich L. üzleteiben.*

Stenberg Armin hangszergyára, Budapesten, kerepesi ut 36.

(a Rokus-kórházzal szemben.)

Mindenemű hangszerek, harmonika és harmonium gyára és legnagyobb választékú raktára. Valódi olasz és belföldi húrok. — A legújabb feltűnést keltő mechanikai szalon-hangszerek, mint Ariston, Herophon, Orpheus, Simphonion, Phönix foraktára.

200 képpel díszített nagy hangszerkatalógus kérésre ingyen és térmentesen küldetk. Harmonika s harmoniumok külön díjgyűjteményekkel.

Legújabb!!! Harmonika-fúvóka 12 billentyűvel, kellemes hangokkal, mely azonnal megtanulható és játszható. — Igen kedves műtárgy, eszköz bár ki részére. Ár 2 ft. Hangszerek javítása teljesen és gyorsan teljesítetk. — Olasz hangszerek utakra becsomagolva.

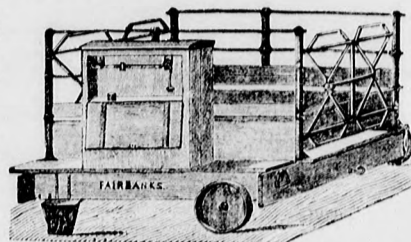
FAIRBANKS-MERLEGEK

Az egész világon a legtekélyesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosulyal vannak ellátva.

Tartosság és könnyű kezelésükkel fova az összes világtállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokká számított tizedes mérlegek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségét befoglaltatnak. Gazdasági szeker és szak-mérlegeink, valamint mérlegmérlegeink a legtekélyesebb mérleg-szerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Osztr-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépyára Jhon Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrássy-ut 23.
Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda: Gyár: Ujpost K. Megyer.

Chabada Testvérek

GYÁR: BUDAPESTEN RAKTÁR: IV. Székváros 8. szám.
VII. Dohány utca 32.

Telefonösszeköttetés.

Van szerencsénk tisztelt vevőkkel tudatni, miszerint újonnan berendezett műszaki osztályunkban mindennemű posta, gonyóló rahaszokon és borind álványokon kívül.

Mintapaczkok fo tokja

gyártását a legtekélyesebb gépezetekkel gőzerőre rendeztük be. Ennekövega minden más külföldi gyártmányt tiszta kivételben felülmúlja és legzelebbebben ajánlhatjuk bor, cognac és különféle olaj minták szállítására. Kivánatra szolgálunk árjegyzékkel úgy összes ládánkról valamint mintapaczkok fatokokról is.

Megrendelések közvetlenül gyárunkba VII. Dány utca 32. intézendők.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legtekélyesebb savanyúvize

ÁGNES FORRÁS

ÉDES-KUTY L.

Édes-kutyát minden gyermek kedveli, és az emésztést is elősegíti.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőiben kapható.

Országos forráskút:
n. kir. és szent kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-ter 7. sz.

Borral használva kiterjedt ledveltségnek örvendő.

Jechel Ferencz és Pavárcé testvérek üzletében.

Az évi elszállítás 2,000,000 palack.

Kiadótulajdonos: MÓCS M.

MARASKINO „EXCELSIOR”

uxardo Girolami.

Cs. és kir. szabadalm.
Maraskino gyár Záraban;
alapították 1821-ben.

Raktár és eladás nagy mennyiségben a fumei és a Fiumén kívül eső piacokra.

Rudmann A.-nál
Fiumében.

Hotel de la Ville sörház.

az egyedüli magyar sör forrás!

Mindenmap friss kőbányai!

Kitünő ételek és valódi borok

Tisztelettel
GEDLICSKA FERENCZ

BATTARA PÉTER kő- és könyomdója.